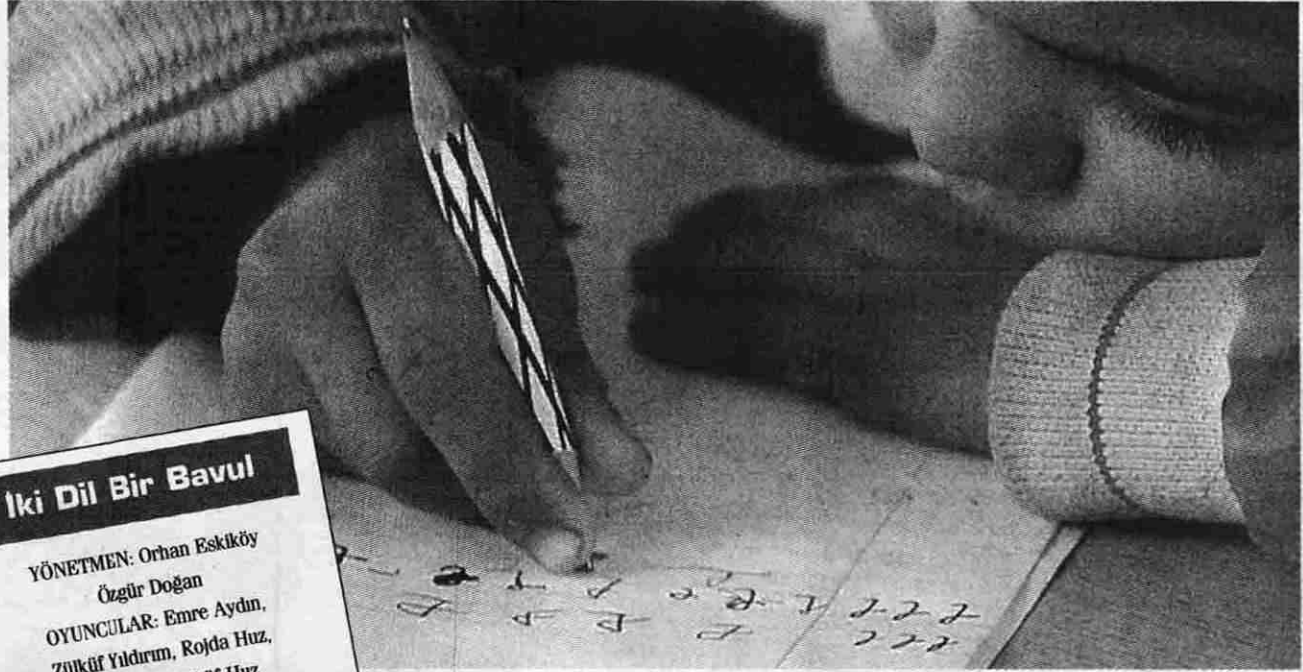

Orada bir Kürt köyünde

ALİ ERDEN

Bu belgesel-film, okuldan yeni mezun olmuş Denizlili yeni öğretmen Emre Aydın'ın, uzaklardaki yoksul ve yoksun bir Kürt köyünde hayat kadar zorlu sınavını verişinin hikayesi. Senaryosunu yönetmenlerin yazdığı "İki Dil Bir Bavul", 46. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde "En İyi İlk Film" ödülünü kazandı. Ayrıca bu film, Abu Dhabi'de düzenlenen Ortadoğu Uluslararası Film Festivali'nden de "En İyi Ortadoğu Belgesel Film" dalında ödül kazandı. "İki Dil Bir Bavul", 16 Adana Altın Koz Film Festivali'nde de ödüllerle dönmüştü. Adana'da "Büyük Jüri Yılmaz Güney Ödülü" ve "SIYAD En İyi Film Ödülü"nü kazandı bu film. Orhan Eskiköy ve Özgür Doğan'ın ortak yönettikleri "İki Dil Bir Bavul", evrensel bir soruna, anadile bakıyor. İlköğretim öğretmeni Emre, Türkçe bilmeyen Kürt çocuklarına Türkçe yazıp okumayı öğretmeye çalışıyor. Kışların ve hayatın zorlu geçtiği bu coğrafyada, yoksulluk ve yoksunluk karlar gibi her yeri kuşatmış. Öğrencilerin ailelerinin çoğu da Türkçe bilmiyor. Öğretmen Emre, eğitim çağına gelmiş çocukları muhtamın yardımıyla sınıfına topluyor. Birinci sınıf öğrencileri Türkçe konuşmuyor. Birinci sınıf öğrenci-

İki Dil Bir Bavul

YÖNETMEN: Orhan Eskiköy
Özgür Doğan
OYUNCULAR: Emre Aydın,
Zülküf Yıldırım, Rojda Huz,
Vehip Huz, Zülküf Huz
YAPIM: Pert-San Film (2009)

leri Zülküf ve Rojda Huz kardeşlerin öne çıktığı bu belgesel-filmde, anadilde konuşmanın ve eğitimin evrensel bir hak olduğu hatırlatılıyor.

Bu filmi seyrederken, insanın aklına Ahmet Kutsi Tacer'in yazdığı "Orda bir köy var, uzakta./ O köy bizim köyümüzdür./ Gezmesek de, tozmasak da/ O köy bizim köyümüzdür" dizeleri geliyor. "İki Dil Bir Bavul" filmindeki o uzaktaki köy gerçekten bizim köyümüz müydü? Öğretmen Emre'nin gittiği o uzaktaki köy, buralara ne kadar uzakta!.. Bu filmde, güçlü ve gerçeküstü simgeler de

var. Öncelikle, karlar yağmadan önce, genel çekimlerle yansıyan o toz bulutlarıyla. Toz bulutları "gerçeklik" üzerine insanı düşündürüyor. Ardından karlar düşüyor köyün üzerine. Öğretmen Türkçe öğretmekte hala zorlanıyor sınıfta. Öğretmen, köylülerle de iletişim kurmaya çalışıyor bu zorlu işinde. Zülküf'ün babasıyla öğretmenin arasında geçen konuşmalar da aslında birbirimizi anlayamamanın acı yansıması gibi. Zülküf'ün babası, geçmişte iş bulmak için doldurduğu iş formuna yabancı dil olarak "Türkçe" yazmış. Türkler için de "Kürtçe" yabancı dil değil miydi? Bu belgesel filmi seyredince, Kürtlerle Türklerin kültürel olarak ne kadar farklı olduğu-

nu anlıyorsunuz. Gelenekler, görenekler ve hayatlar birbirlerine öyle uzakta ki. İnsan ne yapacağını, nasıl düşüneceğini şaşırıyor. Bu filmi gören bir Türk, bunlar bu ülkede mi yaşanıyor, diye şaşkınlık içerisinde kalacak belki. Bu filmde Türkler, Kürtleri keşfedecek sanki. "İki Dil Bir Bavul"u seyrederken, bir yabancı film görüyormuşsunuz hissine de kapılabilirsiniz belki. Irak'tan veya İran'dan bir filmmiş gibi. Yönetmenler, seyircilerini tam anlamıyla yabancılaştırıyorlar bu iyi yapılmış belgesel-filmleleriyle. Bu filmde, öğretmenin günlük hayatı da belgesel tadında yansıyor perdeye. Öğretmenin bunaldığı anlarda cep telefonuyla aradığı annesi sığınağı gibi. Zeki Demirkubuz'un devlet

bürokrasini eleştirmek için karakollar ve resmi dairelerdeki döküntü halleri göstermesi gibi, "İki Dil Bir Bavul" filminin yönetmenleri de, okulun terk edilmişlik hissi veren içler acısı halini göstermişler. Demirkubuz'un 2001 yapımı "Yazgı" filmindeki gibi kapılar bir türlü kapanmıyordu, "İki Dil Bir Bavul" filmdeki gibi. Yönetmenler, köydeki hayatları da gerçekliğe müdahale etmeden yansıtabilmişler. Oyuncularının köylüler olduğu bu film, gösterildiği festivallere heyecan getirdi. Dileriz, sinema salonlarına da bu heyecanı getirir. Ön ve son jeneriklerinde siyah yazıların kullanıldığı bu filmin finalindeki anlar, kimilerini çocukluk yıllarına götürecektir belki de.